

Library: Βιβλιοθήκη Γυμνασίου Πλατανιά
Category: Ελληνική λογοτεχνία->2. Λογοτεχνία
Year: 1979
Pages: 485

Review

"Και στην τέχνη, ο Γιάννης Μπεράτης είναι μάστορης. Σε πολύ λίγους συγγραφείς βρίσκει κανείς τόσο ανεπτυγμένη, όσο σ' αυτόν, τη διπλή ικανότητα να βλέπουν και μαζί να μας μεταβιβάζουν άμεσα την αίσθησή τους. Λίγες αράδες, λίγες λέξεις του αρκούν κάποτε για να περιγράψει ένα πρόσωπο· κι ύστερα το πρόσωπο αυτό μας γίνεται οικείο, το βλέπουμε, το αναγνωρίζουμε. [...]

Μα τα θέλγητρά του, τα μυστικά της τέχνης του είναι πολλά, κι ούτε είναι πάντα εύκολο να τ' ανακαλύψει κανείς. Έτσι, δίπλα σε όσα σημείωσα, θα ήθελα μερικά να τα τονίσω ιδιαίτερα, είτε ακριβώς γιατί δένουν με τη μεγάλη παράδοση της τέχνης, είτε γιατί την ανανεώνουν. Στην πρώτη κατηγορία, θα τόνιζα ιδιαίτερα την απλότητα του ύφους του, απλότητα σοφή, που από ξεκαθάρισμα σε ξεκαθάρισμα καταλήγει να δίνει μόνο την απαραίτητη ουσία· απλότητα, δηλαδή, καμωμένη από πλούτο και από θυσία, όχι από φτώχεια, ανεπάρκεια ή δειλία. Ο αναγνώστης δεν κοπιάζει στο διάβασμα, γιατί όλο τον κόπο τον κράτησεν ο συγγραφέας για τον εαυτό του. Η ευκολία του ύφους είναι στον Μπεράτη καρπός μακρού και εναγώνιου στοχασμού μπροστά στα προβλήματα της τέχνης.

Σαν προσφορά δική του στην πεζογραφία μας, θα ήθελα να μνημονεύσω τον ιδιαίτερο τρόπο της αφήγησής του. Δεν εννοώ την εξαιρετική ζωντάνια και τη γοργότητα του λόγου του και της περιγραφής του, αλλά κάτι άλλο: είτε στο διάλογο, είτε στην αυτοπεριγραφή, δίνει συχνά μια μορφή πλάγια. Στην πρώτη περίπτωση, εξωτερικεύει το άκουσμα του διαλόγου από τον συνομιλητή, περνώντας έτσι πάλι την αντικειμενική πραγματικότητα μέσα από το διυλιστήριο της ανθρώπινης ψυχής. Στη δεύτερη περίπτωση, στην αυτοπεριγραφή, της δίνει συχνά τον τύπο του διαλόγου, σπάζοντας κάθε μονοτονία και ανανεώνοντας το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Οι λιγοστές εικόνες του έχουν κι αυτές

συνήθως τη μορφή της προσωπικής εντύπωσης: δεν αποβλέπουν στο να θυμηθεί κάτι γνωστό του ο αναγνώστης, αλλά στο να υποβάλουν την εντύπωση που είχε ο αφηγητής. [...]"

Κ. Θ. Δημαράς